

Perusopetuksen kulttuurikasvatusohjelma

Sivistysvaliokunta 18.03.2024 § 16
71/12.00.02/2024

Valmistelu ja lisätiedot opetuspäällikkö Jarno Ovaska, jarno.ovaska(at)orimattila.fi

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa laaja-alaisen osaamisen tavoitteissa (L2) mainitaan seuraavaa:

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)

Oppilaat kasvavat maailmaan, joka on kulttuurisesti, kielellisesti, uskonnollisesti ja katsomuksellisesti moninainen. Kulttuurisesti kestävä elämäntapa ja monimuotoisessa ympäristössä toimiminen edellyttävät ihmisoikeuksien kunnioittamiselle perustuvaa kulttuurista osaamista, arvostavan vuorovaikutuksen taitoja ja keinoja ilmaista itseään ja näkemyksiään.

Perusopetuksessa oppilaita ohjataan ympäristön kulttuuristen merkitysten tunnistamiseen ja arvostamiseen sekä oman kulttuuri-identiteetin ja myönteisen ympäristösuhteen rakentamiseen. Oppilaat oppivat tuntemaan ja arvostamaan elinympäristöään ja sen kulttuuriperintöä sekä omia sosiaalisia, kulttuurisia, uskonnollisia, katsomuksellisia ja kielellisiä juuriaan. Heitä kannustetaan pohtimaan oman taustansa merkitystä ja paikkaansa sukupolvien ketjussa. Oppilaita ohjataan näkemään kulttuurinen moninaisuus lähtökohtaisesti myönteisenä voimavarana. Samalla heitä ohjataan tunnistamaan, miten kulttuurit, uskonnot ja katsomukset vaikuttavat yhteiskunnassa ja arjessa, miten media muokkaa kulttuuria sekä pohtimaan myös, millaisia asioita ei voida ihmisoikeuksien vastaisena hyväksyä. Kouluyhteisössä ja koulun ulkopuolella tehtävässä yhteistyössä oppilaat oppivat havaitsemaan kulttuurisia erityispiirteitä ja toimimaan joustavasti eri ympäristöissä. Heitä kasvatetaan kohtaamaan arvostavasti muita ihmisiä sekä noudattamaan hyviä tapoja. Oppilaat saavat mahdollisuuksia kokea ja tulkita taidetta, kulttuuria ja kulttuuriperintöä. He oppivat myös välittämään, muokkaamaan ja luomaan kulttuuria ja perinteitä ja huomaamaan niiden merkityksen hyvinvoinnille.

Koulutyöhön sisällytetään runsaasti tilaisuuksia harjaantua esittämään mielipiteensä rakentavasti ja toimimaan eettisesti. Oppilaita ohjataan asettumaan toisen asemaan ja tarkastelemaan asioita ja tilanteita eri näkökulmista. Koulutyössä edistetään suunnitelmallisesti ihmisoikeuksien, erityisesti lapsen oikeuksien tuntemista ja arvostamista sekä niiden mukaista toimintaa. Kunnioitusta ja luottamusta muita ihmisryhmiä ja kansoja kohtaan

vahvistetaan kaikessa toiminnassa, myös kansainvälistä yhteistyötä tehden.

Kouluyhteisössä oppilaat saavat kokemuksia vuorovaikutuksen merkityksestä myös omalle kehitykselle. He kehittävät sosiaalisia taitojaan, oppivat ilmaisemaan itseään eri tavoin ja esiintymään eri tilanteissa. Opetuksessa tuetaan oppilaiden kasvua monipuolisiksi ja taitaviksi kielenkäyttäjiksi sekä äidinkielellään että muilla kielillä. Oppilaita rohkaistaan vuorovaikutukseen ja itsensä ilmaisemiseen vähäiselläkin kielitaidolla. Yhtä tärkeitä on oppia käyttämään matemaattisia symboleita, kuvia ja muuta visuaalista ilmaisua, draamaa sekä musiikkia ja liikettä vuorovaikutuksen ja ilmaisun välineinä. Koulutyöhön sisältyy myös monipuolisia mahdollisuuksia käsillä tekemiseen. Oppilaita ohjataan arvostamaan ja hallitsemaan omaa kehoaan ja käyttämään sitä tunteiden ja näkemysten, ajatusten ja ideoiden ilmaisemiseen. Koulutyössä rohkaistaan mielikuvituksen käyttöön ja kekseliäisyyteen. Oppilaita ohjataan edistämään toiminnallaan esteettisyyttä ja nauttimaan sen eri ilmenemismuodoista.

Orimattilan kaupungin opetuspalvelut ja kulttuuripalvelut ovat laatineet yhteistyössä v. 2016 perusopetuksen kulttuurikasvatusohjelman, jonka tavoitteena on, että jokainen koululainen käy vähintään kerran vuodessa kulttuuritilaisuudessa tai tutustuu kulttuurikohteeseen osana opetussuunnitelman kulttuurisen osaamisen, vuorovaikutuksen ja ilmaisun vahvistamista.

Kouluille ohjelma tarjoaa opetussuunnitelmaa toteuttavan kokonaisuuden. Jokainen oppilas saa tasa-arvoisen mahdollisuuden tutustua kulttuurin eri osa-alueisiin. Kulttuurikasvatusohjelman mukaiset tutustumiskäynnit ovat maksuttomia.

Ohjelmaa on päivitetty ja kehitetty paikallisen tarjonnan ja toisaalta tarpeiden myötä vuosina 2019 ja 2024. Nyt päivitetty versio sisältää myös vuosiluokkien 7.-9.-kulttuurikasvatusohjelman.

Päivitetty kulttuurikasvatusohjelma otetaan käyttöön perusopetuksessa 1.8. 2024 lähtien.

Esittelijä Sivistysjohtaja Mika Silvennoinen

Päätösehdotus

Sivistysvaliokunta päättää hyväksyä perusopetuksen kulttuurikasvatusohjelman 1.8.2024 alkaen.

Päätös Sivistysvaliokunta päätti hyväksyä perusopetuksen kulttuurikasvatusohjelman 1.8.2024 alkaen. Sivistysvaliokunnan

jäsen Vesa Teräs poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi.